

ROMEVA I ELS TRANSGÈNICS

Ferran Saez

Dimarts passat, 12 d'abril, vaig llegir a les planes d'opinió del diari *Avui* un article signat per l'eurodiputat d'ICV Raül Romeva. Duia per títol *Inseguretat transgènica, problema local i global*. És probable que aquell dia més d'una persona indocumentada i/o incapaç de distingir entre una argumentació i una fal·làcia renunciés a dinar, per por de ser "contaminada" accidentalment per una patata fregida transgènica. I és que l'ús del verb "contaminar", o de l'expressió "invasió d'organismes transgènics" constitueix en aquest context alguna cosa més que un abús semàntic: és una irresponsabilitat -en aquest cas, política- que hauria de tenir conseqüències. Una persona triada democràticament per a exercir un càrrec públic té el dret -i, d'alguna manera, el deure- de defensar unes conviccions que, en principi, coincideixen amb les dels seus electors. No és lícit, però, que s'autoatribueixi alegrement la representativitat "d'un 70% dels europeus" (!): els diputats seuen on seuen gràcies als vots, no als resultats de les enquestes.

Tot això és més greu del que sembla. Quan un càrrec públic genera alarma social sense aportar cap mena de prova científica; quan es limita a expandir un prejudici aprofitant-se de la caixa de ressonància inherent a la seva condició, aleshores ja estem parlant d'una altra cosa. En situacions normals, una afirmació d'aquesta envergadura, que té a veure amb la salut pública, ha de basar-se en referents contrastats científicament. No és aquest el cas, però. Les publicacions científiques més serioses i acadèmicament acreditades del món com *Science*, *Nature* o *The Lancet* diuen exactament el contrari del que planteja el senyor Romeva. A qui fem cas, doncs? La disjuntiva no sembla tenir gaire sentit, però tothom, és clar, és lliure de dir-hi la seva. En tot cas, caldria fer ús del principi de precaució i aplicar-lo sense contemplacions a casos com aquest, recuperant així el cada cop més tènue paper arbitral de la ciència. I per precaució, sembla més assenyat escoltar el que diuen les revistes esmentades que no les que venen a les botigues *new age*.

"El blat de moro -diu l'eurodiputat Romeva- forma part de la cosmovisió indígena i, en contaminar-lo, es compromet tota la vida del poble maia". Pot ser, és clar. Però també podria ser que la viabilitat d'aquest poble fos amenaçada pels qui pensen que certes comunitats només són un atrezzo exòtic i pintoresc destinat a satisfer les vacances d'europeus amb *quartets* i ganes de sensacions fortes. Repeteixo que és una possibilitat que s'ha de tenir en compte.

Finalment, als que vulguin saber, en un llenguatge entenedor, divulgatiu en el bon sentit de la paraula, de què va tot aquest assumpte els recomano l'obra d'un científic català expert en genètica que actualment treballa als Estats Units. Es diu Jesús Purroy i l'any 2001 va publicar un llibre magnífic a Salvat Ciència: *La era del genoma*. Hi ha un capítol dedicat a la futilitat i la irresponsabilitat de certes profecies catastrofistes que convé llegir detingudament.